

nevala“, pokopani bili so potem v cetertek popoldne v Zalesji trije prosilne smrti ugonobljeni zaleški fantje kot žrtva nesrečnemu „šnopsu“ in grdih Plahtačevih razvad.

Jozeljnovi Štefan, ker je videl, kaj je naredil zginil je in jo preko meje nekam tja doli v Italijo popihal, od kodar se še do danes ni več nazaj vrnil.

Imena umorjenih pa tukaj zavoljo tega ne navedem ker njihovi domači še živijo in jim je spomin na pustni dan leta 1876. še vedno skeleča rana, katera se jim nikdar do konca življenja njihovega več zacelila ne bode.

Na tako pretužno-britki način so Zalesčani navedenega leta bili „pusta“ pokopali. Gotovo britko svarilo za vse predrzne čestilce „kurenta“ in šnopsarske bratce! —

Nad to v nebo upijočo hudobijo žalovalo je tudi nebo. Ob 3 uri popoldne pričelo je grometi, treskati in liti tako, ko bile bi se vse nebeške zatvornice na stežaj odprle; ploha trajala je neprestano tega pustnega dne v Zalesji do 9. ure zvečer. Bog je pravičen

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

Dne 28. oktobra 1888.

Zopet je državni zbor zbran v važno delovanje. Komaj da se je poleglo nekoliko skripanje in stokanje, s katerim se je dogajal pomembiv in na zdravi podlagi stoječ zakon o višjem državnem davku na špirit, že se pa sedaj obeta prememba zakona, po kateri se ima izdatno obtežiti brambovska dolžnost oziroma pomnožiti moč naše vojne brambe. Pa tega zakona vlada še ni predložila, pač pa je predložil vedno pridni in skrbni denarski minister Dunajevski državni proračun za leto 1889.

Predložil ga je takoj prvi dan in očitno imel je pri tem jeden tehtni uzrok in ravno tako pomembiv namen. Zdavnaj že in po pravici izreka se želja, da bi vendar enkrat proračun gotovo bil pred letom za katero ima veljati; do sedaj trajalo je še vsako leto posvetovanje o proračunu do mesca aprila ali tudi maja proračunskega leta. S tem da je finančni minister prvi dan predložil zbornici državni proračun, odvrča od sebe odgovornost da se, ako se to zgodi, proračun zopet letos odobri prekasno. Kar je pa očitno ministra naj bolj gonilo takoj prvi dan predlagati proračun, je vsebina in to izredno poveljna vsebina letošnjega proračuna. Prestolni govor leta 1879 stavil je vladi poglobitno nalogo v tem da pride do ravnotežja v državnem gospodarstvu. Dolgo, skorej 10 let, je trajalo prizadevanje priti do tega

smotra, nastale so denarne zapreke, vremenske nezgode preteča vojska zahtevala je izrednih stroškov, pa vsemu temu vkljub kaže proračun za leto 1889 presežek dohodkov nad 100.000 gld.

To veselo vest hotela je vlada po svojem blagajničarju državnemu zboru in vesoljnemu svetu naznaniti takoj prvi dan. In to je prva imenitna za vso državo pomenljiva dogodba začetka letošnjega zborovanja.

Druga zopet po drugi strani pomenljiva dogodba je letošnje lice avstrijske vlade.

Pristop ministra Schönborna čuti se v zbornici, tudi o novem gališkem ministru Zaleski-u trdi se sploh, da bode vsekakor stanoviten, zvest pristaš Taaffe-jeve vlade in sedanje državnozbornske večine.

O odstopivšem ministru Zemljakovske-vev trdijo nekateri, da bi bil z enakem veseljem deloval v zvezi z levičarji, pa da se mu je prestrigla nit proti volji.

Lice vlade kaže toraj večjo celoto, enoličnost in stanovitnost, kakor pred, ena maroga na najvažnejšem področju se pač tudi sedaj še kaže, toda ni dvomiti da se ta maroga ali da izmiti, ako pa bi to ne šlo, morala se bode izrezati.

Pa lice je spreobrnila tudi zbornica sama: Pogreša se njej velikonemški rogovilež Schönerer in njegovo mesto zavzima župnik, ki bode gotovo tudi odločen trden Avstrije. Tudi srditega velikonemca Pickert-a pobrala je smrt, žalibog pa tudi izglednega politika in govornika Greuter-ja in blagega Izidorja Zota.

Na predsedništvu dobi stari Smolka na svojo desnico levičarja Chlumecki ja na svojo levico pa desničarja Zeithammer-ja, kar je očitno nekako narobe.

Naši dopisi.

Iz Celovca (*Cesarska slavnost in razkritje msgr. Andrej Einspielerjevega spomenika.*) Celovška podružnica sv. Cirila in Metoda praznovala bo dne 14. novembra spomin 40letnega vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Nadejamo se da bo veselica izborna; vabimo tedaj vse rodoljube, ki morejo od doma, da nas gotovo počastijo isti dan. Veselica bo zvečer v prostorih hiše katol. rokodelskih pomočnikov. — Isti dan popoldne ob 4. uri se bo razkril Einspielerjev spomenik na mirodvoru pri sv. Rupertu. Hvaležnost do toliko zasluženega moža bo gotovo privabila mnogo rodoljubov z dežele in sosednih nam slovenskih pokrajin. Spomenik je jako lepo in okusno delo ljubljanskega kamnoseka Srečko Tomana in dela mojstra vso čast. Na svidenje toraj dne 14. novembra! Delavni dan, to je sredi se je zato izbrala, da se zamore vstreči po večstranskej želji duhovščini, ki se namerava slavnosti v obilnem številu udeležiti, a je ob nedeljah bolj na dom navezana. Nadejamo se tudi od drugih rodoljubov obilne udeležbe!

Iz Ljubljane. — Državni zbor. V sredo minulega tedna preložilo se je politično delovanje v državni zbor. Slovenski poslanci imeli so takoj v četrtek popoldne svoj razgovor ter so rešili vsa pereča vprašanja. Ob 6 uri zvečer bil je zbran grof Hohenwart-ov klub. Razgovor v njem bil je precej živahen in je trajal nad eno uro, pa konečno rešilo se je sklepanje o nekaterih važnejših rečeh, ker ste bili dve deželi skupaj zastopani še le po enem poslancu. Novoizvoljen naslednik Greuter-jev dr. Gasser vstopil je v klub.

— Gospod deželni predsednik baron Winkler podal se je včeraj na Dunaj.

— Deželni glavar dr. Poklukar bil je dne 25. t. m. minuli četrtek pri cesarju v avdijenci, katera je trajala dalj časa. Kakor čujemo, zanimal se je cesar za razprave deželnega zbora in obče za vsa gospodarska, pa tudi druga važnejša vprašanja dežele Kranjske.

— Na prihodnji mesečni živinski somenj ljubljanski dne 8. novembra dopuščeni so vsled dovoljenja c. kr. deželne vlade tudi konji, ker je bolezen smrkavost med konji sedaj že popolnoma prenehala.

— Oznanilo in vabilo. Dne 14. novembra t. l. priredi podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico v dvorani družbe katoliških rokodelskih pomočnikov slavnost v proslavo 40 letnega vladanja Njih Veličanstva našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Spored, kateri se bode natanjčneje pravočasno naznanil po listih in vabilib, obsegal bode: a) Slavnostni govor. b) Deklamacije. c) Petje. d) Komični prizori itd. — Po sporedu prosta zabava, govori in napitnice. Začetek slavnosti je ob 7. uri zvečer.

Ravno na ta dan (v srdo 14. novembra) popoldne ob 4. uri razkrije slovesno tudi družba sv. Mohora na Št. Rupertske pokopališču spomenik pokojnemu msgr. Andreju Einspielerju združeno s cerkveno slavnostjo po naslednjem sporedu: 1. V Št. Rupertski cerkvi: Bilije: Officium defunctorum. I. Noct. et Laudes. 2. Na grobu: a) „Libera“. b) Pesem žalostinka. c) Govor. d) Odkritje spomenika. e) Nagrobna pesem.

Vse slovenske rodoljube opozorujemo že danes na te važne slavnosti ter jih vabimo in prosimo, da se jih z vseh krajev širne naše slovenske domovine izvolijo udeležiti v prav mnogobrojnem številu.

V Celovcu, dne 20. oktobra 1888.

Združeni slavnostni odbor

„Ciril-Metodove podružnice“ in „Družbe sv. Mohora“.

— Ljubljanski „Theaterverein“ se je po neki izjavi v „Laib. Ztg.“ soditi, zadovoljil s sklepi deželnega zbora. Postavil se je, kakor videti na stališče, da zastopa interese nemškega gledališča ter tako protitežje drži dramatičnemu društvu. Vse to kaže, da se celo nemci ljubljanski in pa posestniki nekdanjih lož ne strinjajo s čudnimi načeli, katere je zastopal v tej zadevi deželni poslanec baron Schwegel v deželnem zboru.

— Občina Podkraj, imenovala je preblagorodnega gospoda Friderik viteza Schwarz-a c. kr. krajnega glavarja v Postojni za svojega častnega člana.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Državni zbor ima ta teden gotovo 3 seje, ker prva vršila se je včeraj v torek; danes zboruje zbornica poslancev tudi in prihodnja seja obeta se za soboto. Včerajšnja seja bila je zanimiva, deloma po odgovorih naučnega ministra Gautscha na interpelacijo Hock-ovo zaradi zgradbe Celovskega semenišča na stroške verskega zaklada in pa na interpelacijo Nabergojevo, zavolj slovenske ljudske šole v Trstu.

Na prvo in na drugo interpelacijo odgovoril je minister obširno in sicer je nadrobno dokazoval, da je ravnanje celovškega škofa po vsem postavno in celo blagodušno, ker sam mnogo žrtvuje za to nujno potrebo zgradbo in je pomanjkanje duhovnikov na Koroškem izredno veliko.

Glede Nabergojeve interpelacije odgovarjal je minister z vso zgodovino te slovenske ljudske šole, izrekel pa je v soglasji z sodbo c. kr. namestništva Tržaškega, da se ministerstvo ni smatrala kompetentno v tej zadevi kaj zaukazati mestnemu magistratu Tržaškemu, pritožbo društva „Edinost“ pa je ministerstvo zavrnilo, zavolj ozirov, ki so v soglasji z onimi druge inštanca. Sicer pa v tej zadevi teče pritožba društva „Edinost“ pri najvišji upravni sodnji in je ta došla ministerstvu dne 12. oktobra t. l., da odda svoj protipis.

Konečno odgovarjal je minister še na interpelacijo Roser-jevo zaradi osnove posebnega poduka o zobozdravstvu na zdravniških oddelkih vseučilišč.

Potem vršila se je volitev prvega podpredsednika in je prejel od 274 oddanih, 244 glasov dosedanji drugi podpredsednik Chlumecky, ki se je zahvaljeval potem v daljnem govoru.

Na predlog barona Romaszkan-a, vršila se je potem takoj volitev drugega podpredsednika ter je prejel Zeithammer od 258 oddanih 238 glasov, ter se je tudi on na kratko zahvalil za skazana mu zaupanje ter obljubil biti nepristransko.

Potem vršile so se dopolnilne volitve v odseke. Za tem nadaljeval se je v prejšnji seji pretrgan dnevni red, pred vsem razprava o predlogu Pernerstorferjevem.

Govorili so še: vladni zastopnik sekcijski načelnik baron Erb, dalje poslanci: Eichhorn, dr. Pscheiden, Fürenkranz in Pernerstorfer, konečne se je predlog izročil budgetnemu odseku, zavržen pa je bil predlog: da naj bi budgetni odsek o tej stvari, kar hitreje poročal z 94 glasovi proti 78.

Potem vtemeljeval je dr. Roser svoj predlog zaradi prenarredbe postopnika v sumarnih in bagatelnih tožbah ter se je konečno ta predlog izročil justičnemu odseku.